

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 98/2025
11.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Светлане Томић Јокић и Александра Степановића, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Луке Вукићевића, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 4. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног Луке Вукићевића - адвоката Јована Ћирића и адвоката Верице Тојић Сретеновић, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Панчеву 1К 18/24 од 19.06.2024. године и Апелационог суда у Београду Кж1 926/24 од 28.11.2024. године, у седници већа одржаној дана 11.03.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Луке Вукићевића - адвоката Јована Ћирића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Панчеву 1К 18/24 од 19.06.2024. године и Апелационог суда у Београду Кж1 926/24 од 28.11.2024. године у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

II ОДБАЦУЈЕ СЕ као неблагоприятан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Луке Вукићевића - адвоката Верице Тојић Сретеновић поднет правноснажних пресуда Вишег суда у Панчеву 1К 18/24 од 19.06.2024. године и Апелационог суда у Београду Кж1 926/24 од 28.11.2024. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Панчеву 1К 18/24 од 19.06.2024. године окривљени Лука Вукићевић оглашен је кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 4. у вези става 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 5 година. Према окривљеном је изречена мера безбедности обавезно лечење наркомана и одлучено је о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 926/24 од 28.11.2024. године делимично је усвојена жалба браниоца окривљеног Луке Вукићевића и пресуда Вишег

суда у Панчеву 1К 18/24 од 19.06.2024. године преиначена само у погледу одлуке о трошковима кривичног поступка на начин ближе опредељен у изреци, док су у преосталом делу жалба браниоца окривљеног Луке Вукићевића као и жалба окривљеног лично, одбијене као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости, поднели су браниоци окривљеног Луке Вукићевића :

- адвокат Јован Ћирић, због повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, члана 22, 25. и 112. тачка 15) Кривичног законика, са предлогом да Врховни суд преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе.

- адвокат Верица Тојић Сретеновић, због повреда закона, са предлогом да Врховни суд побијане пресуде преиначи или исте укине и предмет врати на поновно суђење.

Врховни суд је, на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости браница окривљеног- адвокат Јована Ћирића Врховном јавном тужиоцу, па је у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих су поднети захтеви за заштиту законитости, те је нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Луке Вукићевића - адвокат Јован Ћирић је неоснован у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, а у преосталом делу је недозвољен, док је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Луке Вукићевића - адвоката Верице Тојић Сретеновић неблаговремен.

Бранилац окривљеног, адвокат Јован Ћирић, у захтеву за заштиту законитости истиче да је доношењем побијаних пресуда учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, јер дело за које је окривљени оглашен кривим није кривично дело. Наиме, у изреци пресуде нису наведени битни елементи бића кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. КЗ, већ је окривљени осуђен због супстанце „марихуана“, која не постоји на списку психоактивних контролисаних супстанци и иста представља колоквијални назив за цигарете које садрже психоактивне супстанце и које се користе у те сврхе, те да Законом о психоактивним контролисаним супстанцама се марихуана не спомиње као опојна дрога, због чега је очигледно да је окривљени осуђен за радње извршене не са опојном дрогама законом дефинисаним, већ са неком материјом која има колоквијални назив „марихуана“ и која није била ни предмет вештачења нити се такав назив налази на списку. Поред изнетог, образлажући повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП бранилац наводи и да је окривљени оглашен кривим да је у временском периоду од 01.09.2021. године до 07.10.2021. године посредовао у продаји супстанце која је проглашена за опојну дрогу, а да би неко лице било осуђено за посредовање у продаји опојне дроге потребна су два неопходна услова, пре свега нико не може бити осуђен за неке имагинарне радње, односно посредовање без навођења имена и презимена купаца. У пресуди је суд морао утврдити тачно која су лица била доведена у везу са АА и морало се утврдити шта је било предмет посредовања. По ставу одбране, у изреци пресуде је морало бити наведено лице именом и презименом, као купац.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости, по налажењу овог суда не могу се прихватити као основани, а из следећих разлога:

Кривично дело из члана 246. став 1. Кривичног законика чини онај ко неовлашћено производи, прерађује, продаје или нуди на продају или ко ради продаје купује, држи или преноси или ко посредује у продаји или куповини или на други начин неовлашћено ставља у промет супстанце или препарате који су проглашени за опојне дроге, док је у ставу 4. прописано да ће се казном из става 3. тог члана казнити ко продаје, нуди на продају или без накнаде ради даљег стављања у промет даје опојне дроге малолетном лицу, душевно болесном лицу, лицу које је привремено душевно поремећено, лицу које је теже душевно заостало или лицу које се лечи од зависности од опојних дрога или ко ставља у промет опојну дрогу помешану са супстанцом која може довести до тешког нарушавања здравља, или ко изврши дело из става 1. тог члана у установи образовања или васпитања или у њеној непосредној близини или установи за извршење кривичних санкција или у јавном локалу или на јавној приредби, или ако дело из става 1. и 2. тог члана учини службено лице, лекар, социјални радник, свештеник или лице запослено у установи образовања и васпитања, искоришћавањем свог положаја или ко за извршење тог дела користи малолетно лице.

Радња извршења кривичног дела из члана 246. став 1. Кривичног законика садржи већи број алтернативно постављених радњи и може се састојати у производњи, преради, продаји или нуђењу на продају опојних дрога, као и у куповању, држању или преношењу ради продаје опојних дрога, а учинилац мора поступати неовлашћено.

Полазећи од наведеног, а како из изреке побијане првостепене пресуде произлази да је окривљени критичном приликом био у стању битно смањене урачунљивости, да је посредовао у продаји супстанце која је проглашена за опојну дрогу и евидентирана у Правилнику о утврђивању психоактивних контролисаних супстанци („Службени гласник Републике Србије“ број 70/21 од 13.07.2021. године ... број 40/23 од 17.05.2023. године) у листи 1: опојне дроге које се користе у терапијске и научноистраживачке сврхе под бројем 47 – канабис, а за извршење тог дела је користио малолетно лице, на начин ближе опредељен у изреци, при чему је био свестан свог дела и хтео његово извршење и био свестан да је његово дело забрањено, то по налажењу Врховног суда јасно произилазе сви битни и то како објективни тако и субјективни елементи кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 4. у вези става 1. КЗ, за које је окривљен побијаним пресудама и оглашен кривим.

Уједно, Врховни суд указује, а супротно наводима захтева за заштиту законитости, да у изреци побијане правноснажне пресуде јасно стоји да је окривљени посредовао у продаји супстанце која је проглашена за опојну дрогу и евидентирана у Правилнику о утврђивању психоактивних контролисаних супстанци, а како је напред наведено, а чињеница да се у појединим деловима изреке правноснажне пресуде та иста супстанца канабис означава и као „марихуана“ као колоквијални назив како то бранилац добро закључује, није од утицаја на непостојање елемената кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим.

Такође, а супротно наводима захтева за заштиту законитости, браниоца окривљеног - адвоката Јована Ћирића, по ставу Врховног суда радња извршења

кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 4. у вези става 1. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим, је јасно описана у изреци – посредовање у продаји јер је опојну дрогу окривљени доносио малолетнику АА против кога је поступак раздвојен и окончан пред већем за малолетнике Вишег суда у Панчеву и то на тај начин што му је исту доносио упаковану у кесице које је малолетник држао у кући у којој станује и кога је окривљени Лука Вукићевић обавештавао о лицима којима ће малолетник продавати опојну дрогу, контактирао са купцима и договарао место где ће се малолетник наћи са купцем, а након тога звао малолетника и јављао где ће га купац чекати, а затим по извршеној продаји је долазио по новац и од тог новца је малолетнику плаћао део износа. Из овако описаних радњи окривљеног јасно произлазе сви елементи посредовања, односно довођења у везу купца и продавца, односно организацију и реализацију саме купопродаје опојне дроге.

Сходно изнетом, неосновани су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног - адвоката Јована Ћирића којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП. При томе чињеница да нису означени купци опојне дроге није од утицаја на другачију одлуку овога суда, имајући у виду да је радња посредовања детаљно описана у изреци пресуде.

У преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног - адвоката Јоваа Ћирића је недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног у преосталом делу захтева указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП наводима којима оспорава чињеничне закључке суда везане за постојање умишљаја на страни окривљеног износећи сопствену анализу вештачења коју су обавили вештаци психијатрије и психологије.

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 440. ЗКП, то је Врховни суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног - адвоката Јована Ћирића у овом делу оценио као недозвољен.

Поред изнетог, бранилац окривљеног - адвоката Јован Ћирић у захтеву, иако не нумерише указује и на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 61. КЗ наводима да су нижестепени судови окривљеног огласили кривим због вршења више појединачних кривичних дела у временском периоду од 01.09.2021. године до 07.10.2021. године, а што заправо представља конструкцију продуженог кривичног дела чије елементе одређује члан 61. КЗ.

Изнети наводи захтева којима се указује да је окривљеног требало огласити за продужено кривично дело (кривично дело које чини више истих или истоврсних кривичних дела учињених у временској повезаности од стране истог учиниоца... које представљају целину због постојања најмање две околности ...), а не само за једно кривично дело, не могу се прихватити, јер би се у том случају радило о више кривичних дела које је окривљени извршио, а које представљају једно продужено кривично дело, а што се окривљеном и не ставља на терет, из којих разлога је у овом

делу поднети захтев за заштиту законитости поднет на штету окривљеног, те је као такав у овом делу недозвољен, јер бранилац је овлашћен у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП да захтев може поднети само у корист окривљеног.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Луке Вукићевића - адвоката Верице Тојић Сретеновић је неблаговремен.

Одредбом члана 485. став 4. ЗКП прописано је, поред осталог, да окривљени може поднети захтев за заштиту законитости у року од 30 дана од дана када му је достављена правноснажна одлука, под условом да је против те одлуке користио редовни правни лек. Овај рок важи и рачуна се исто и за браниоца окривљеног, с обзиром на одредбу члана 71. тачка 5) ЗКП, којом су права браниоца одређена и ограничена садржином права окривљеног.

Из списка предмета се утврђује да је окривљени Лука Вукићевић пресуду Апелационог суда у Београду Кж1 926/24 од 28.11.2024. године примио дана 31.12.2024. године, а да је бранилац окривљеног, адвокат Верица Тојић Сретеновић поднела захтев за заштиту законитости препорученом пошљицом Врховном суду дана 31.01.2025. године.

Према наведеном, захтев за заштиту законитости браниоца Луке Вукићевића - адвоката Верице Тојић Сретеновић, против означених правноснажних пресуда поднет је по протеку законом прописаног рока за подношење истог, из члана 485. став 4. ЗКП, те је исти неблаговремен.

Из изнетих разлога, Врховни суд је, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, одлучио као у ставу првом изреке, док је на основу члана 487. став 1. тачка 1) ЗКП, одлучио као у ставу другом изреке ове пресуде.

Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић